

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 1ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΥΜΗΣ - 9100032

Στόχος Βελτίωσης:

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία του σχολείου είναι η διαμόρφωση κλίματος συνεργασίας και αλληλοσεβασμού. Στο πλαίσιο του άξονα που επιλέχτηκε στοχεύουμε στην εδραίωση σχέσεων αλληλοσεβασμού και αποδοχής της διαφορετικότητας.

Έχει παρατηρηθεί ότι τα παιδιά καταφεύγουν συχνά στη χρήση λεκτικής ή σωματικής βίας για την επίλυση των διαφορών τους. Στόχος είναι η διαμόρφωση κανόνων συμπεριφοράς συμφωνημένων από τα μέλη της σχολικής κοινότητας που θα αποτελέσουν πλαίσιο αναφοράς σεβαστό από όλους.

Τέλος οι μαθητές θα πρέπει να ευαισθητοποιηθούν σε σχέση με τα φαινόμενα σχολικής βίας και εκφοβισμού. Να αποκτήσουν ενσυναίσθηση ώστε να μην ασκούν οι ίδιοι τέτοιου είδους κακοποιητική συμπεριφορά σε συμμαθητές τους διαφορετικούς ή πιο αδύναμους αλλά και να καταστούν ικανοί να αναγνωρίζουν περιστατικά εκφοβισμού που αφορούν στους ίδιους ή σε συμμαθητές τους και να τα αντιμετωπίζουν με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών και των γονιών τους.

Σχέδιο Δράσης: Αλληλοσεβασμός και αποδοχή της διαφορετικότητας

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Στα πλαίσια του ετήσιου συλλογικού προγραμματισμού της σχολικής μονάδας και με γνώμονα την αύξηση βίαιων συμπεριφορών, τόσο σε λεκτικό όσο και σωματικό επίπεδο, σχεδιάστηκε ένα σύνολο δράσεων με σκοπό την αντιμετώπισή τους, σε όλο το φάσμα της σχολικής ζωής. Η παρατεταμένη αποχή των μαθητών από το σχολείο, λόγω μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, έχει οδηγήσει στην αύξηση παραβατικών συμπεριφορών, με τα παιδιά να παρουσιάζουν ελλειπείς μηχανισμούς κοινωνικοποίησης και αντιμετώπισης πιθανών διαφωνιών, ενώ υπάρχει και μια έντονη διάθεση εκτόνωσή τους, με μη αποδεκτές συμπεριφορές.

Για τον λόγο αυτό, αρχικά επιδιώκεται η ανίχνευση και παρατήρηση περιστατικών βίας, απομόνωσης ή και περιθωριοποίησης καθώς και του ρόλου που ο κάθε μαθητής μπορεί να διαδραματίσει σε αυτά. Σημαντική κρίνεται η ενημέρωση, η συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των γονέων πάνω στα θέματα που αφορούν στη δράση. Στη συνέχεια είναι σκόπιμο να συνδιαμορφωθεί από εκπαιδευτικούς και μαθητές ένας κώδικας αποδεκτής συμπεριφοράς στον χώρο του σχολείου. Απώτερος στόχος της δράσης αυτής αποτελεί η μείωση περιστατικών βίας και θυματοποίησης, η δημιουργία κλίματος σεβασμού της διαφορετικότητας, αλληλοβοήθειας και κουλτούρας συμπερίληψης, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ομαλή λειτουργία της σχολικής μονάδας.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Χορήγηση ερωτηματολογίου στους μαθητές πριν την έναρξη των δράσεων με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των παιδιών σχετικά με τον αλληλοσεβασμό και τη διαφορετικότητα. (Ιανουάριος 2022)
2. Θα χρησιμοποιηθεί ένα κουτί παραπόνων όπου τα παιδιά ανώνυμα θα μπορούν να καταγγέλλουν περιστατικά λεκτικής ή σωματικής βίας καθώς και συμπεριφορές που οδηγούν στην απομόνωση ή περιθωριοποίηση των ίδιων ή συμμαθητών τους (Ιανουάριος - Μάιος 2022)
3. Παρακολούθηση ταινιών ή ανάγνωση παραμυθιών με θέματα που αφορούν στη συγκεκριμένη παρέμβαση. Θα ακολουθεί σχολιασμός και συζήτηση έτσι ώστε τα παιδιά να προβληματιστούν και να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα αποκλεισμού ή εκφοβισμού. (Φεβρουάριος - Μάρτιος 2022)
4. Η διαμόρφωση ενός κοινά αποδεκτού κώδικα συμπεριφοράς για τον χώρο του σχολείου με σκοπό τη μείωση των συγκρούσεων και την ενσωμάτωση όλων των παιδιών στην ομάδα. (Φεβρουάριος 2022)
5. Οργάνωση παιχνιδιών στο διάλειμμα με τη συνεργασία των δασκάλων ώστε να αποφεύγονται συγκρούσεις και αποκλεισμοί. (Φεβρουάριος - Απρίλιος 2022)
6. Συμμετοχή των μαθητών σε θεατρικό παιχνίδι ώστε να βοηθηθούν στην έκφραση των συναισθημάτων τους και στην καλλιέργεια της ενσυναίσθησης. (Μάρτιος - Μάιος 2022)
7. Συνάντηση των γονέων με ψυχολόγο για να μπορέσουν να εκφράσουν τους προβληματισμούς τους αλλά και να πάρουν συμβουλές από ειδικό. (Μάρτιος 2022).
8. Δημιουργία αφισών από τους μαθητές με αναφορές στον σεβασμό στη διαφορετικότητα και την αποφυγή αποκλεισμών και κάθε είδους βίας και ανάρτησή τους στους διαδρόμους του σχολείου και τις αίθουσες. (Απρίλιος - Μάιος 2022)

9. Μετά το πέρας των δραστηριοτήτων της παρέμβασης θα δοθεί και πάλι ερωτηματολόγιο στους μαθητές ώστε να ελεγχθεί αν υπάρχουν μεταβολές στη στάση τους απέναντι στη διαφορετικότητα και τα φαινόμενα ψυχολογικής, λεκτικής ή σωματικής βίας. (Μάιος 2022)

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

Στο πλαίσιο της δράσης για την αυτοαξιολόγηση της σχολικής μονάδας θα διαμορφωθούν δύο ερωτηματολόγια, τα οποία θα δοθούν στους μαθητές και τις μαθήτριες του σχολείου. Το ένα πρόκειται να δοθεί πριν από την υλοποίηση των δραστηριοτήτων, ώστε να καταγραφούν οι απόψεις των παιδιών σχετικά με τον αλληλοσεβασμό και την αποδοχή της διαφορετικότητας. Το δεύτερο θα δοθεί μετά το πέρας των δραστηριοτήτων της παρέμβασης, για να παρατηρηθούν οι πιθανές μεταβολές στις απόψεις τους. Σε κάθε περίπτωση, τα ερωτηματολόγια θα είναι ανώνυμα και θα στηρίζονται σε ερωτήσεις δημοσιοποιημένων ερωτηματολογίων, σχετικών με διάφορες πτυχές του θέματος. Ωστόσο, θα προηγηθεί επεξεργασία των ερωτήσεων, ώστε να είναι κατάλληλες για μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Με τη συλλογή δεδομένων πριν και μετά την παρέμβαση, είναι εφικτό να πραγματοποιηθεί σύγκριση των αποτελεσμάτων και δημοσιοποίησή τους στην ιστοσελίδα του σχολείου.

Επιπλέον, με τη συγκέντρωση αφισών και κειμένων των παιδιών, θα γίνει συλλογή τεκμηρίων (πρωτότυπο έντυπο και φωτογραφικό υλικό), καθώς και συμμετοχική παρατήρηση, αφού οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί θα λαμβάνουν τουλάχιστον καθοδηγητικό ρολό κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων. Τέλος, θα τηρηθεί τακτικό ημερολόγιο με σχόλια και παρατηρήσεις.

Όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό που θα εμπλακεί είναι οι μαθητές, οι μαθήτριες και το εκπαιδευτικό προσωπικό της μονάδας. Σημαντική είναι η συνεργασία με εξωσχολικό ψυχολόγο για τη διεξαγωγή συζήτησης με τους γονείς. Ο εξοπλισμός θα αποτελείται από γραφική ύλη, αναλώσιμα και αντικείμενα που θα διαμορφωθούν ανάλογα για να ικανοποιήσουν τον σκοπό της χρήσης τους (π.χ. η χάρτινη κούτα που θα μετατραπεί σε κουτί παραπόνων).

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Για τον στόχο: ανίχνευση περιστατικών βίας και αποκλεισμού

- Συγκέντρωση και αποκωδικοποίηση σημειωμάτων μέσα από το κουτί

παραπόνων.

- Επεξεργασία των δεδομένων των ερωτηματολογίων.
- Παρατήρηση της συμπεριφοράς και της στάσης των μαθητών κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.

Για τον στόχο: ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των γονέων

- Ποσοστό συμμετοχής των γονέων σε δράσεις ενημέρωσης από ειδικούς και εκπαιδευτικούς.
- Ικανοποιητική ανταπόκριση των γονέων των εμπλεκόμενων μαθητών σε ανάλογα περιστατικά.

Για τον στόχο: συνδιαμόρφωση κώδικα αποδεκτής συμπεριφοράς

- Ενεργή συμμετοχή των μαθητών σε δράσεις που θα οδηγήσουν στη διαμόρφωση των κανόνων (θεατρικό παιχνίδι, δημιουργία αφισών κλπ.).

Για τον στόχο: μείωση περιστατικών βίας και δημιουργία κλίματος συμπερίληψης

- Παρατήρηση της πορείας των μαθητών/τριών που βρίσκονται απομονωμένοι /ες για πιθανότητα ενσωμάτωσής τους στην ομάδα.
- Καταγραφή σε ημερολόγιο περιστατικών σχολικού εκφοβισμού, σωματικής ή λεκτικής βίας, απόρριψης και περιθωριοποίησης μαθητών/τριών.
- Ανάδειξη μεταβολής των αρχικών αντιλήψεων των μαθητών μέσα από τη συμπλήρωση του δεύτερου ερωτηματολογίου.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

- Θα τεθεί χρονοδιάγραμμα των δράσεων.
- Θα τηρηθεί βιβλίο καταγραφής συμβάντων παραβατικής συμπεριφοράς.
- Θα καταγράφονται τα αποτελέσματα των δράσεων (ικανοποιητικά ή απογοητευτικά).
- Θα γίνονται τακτικές συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων όπου θα αξιολογείται η πορεία των δράσεων, θα γίνεται ανατροφοδότηση, θα προτείνονται τροποποιήσεις και θα καταγράφονται.
- Θα διερευνώνται τα σημειώματα από το κουτί παραπόνων.
- Θα επιδιώκεται ενημέρωση των γονέων για τις δράσεις και τα αποτελέσματά της.
- Θα συμπληρώνονται φύλλα αυτοαξιολόγησης.

- Θα αξιοποιηθούν τα δεδομένα από τα ερωτηματολόγια σε συνάρτηση με την παρακολούθηση της καταγραφής των συμβάντων στο ημερολόγιο σχολικής ζωής.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Το υποβληθέν σχέδιο δράσης παρουσιάζει ενδιαφέρον και ιδιαίτερη ευαισθησία, αφού πράγματι η πανδημία έχει επιφέρει διάφορα προβλήματα ψυχο-συναισθηματικής υφής.

Δεδομένης και της καταγεγραμμένης ανάγκης γι' αυτή τη δράση, η στόχευση μοιάζει ιδιαίτερα εστιασμένη. Έχουν συμπεριληφθεί ερευνητικά εργαλεία και πόροι που δύνανται να συμβάλλουν στην υλοποίησή του.

Προτείνεται ειδικά για την παρατήρηση να σχεδιάσετε μια κλείδα με βάση τις προτεραιότητες που θέτει η ομάδα του σχεδίου και τις ανάγκες καταγραφής, ώστε η παρατήρηση να είναι εστιασμένη και να αποφέρει αποτελέσματα αξιοποιήσιμα το μέσο αυτό.

Ως προς τη συνεργασία με εξωσχολικό ψυχολόγο σε συνάντηση με γονείς αυτό χρειάζεται αποσαφήνιση ως προς τον τρόπο που θα πραγματοποιηθεί. Θα μπορούσατε να αξιοποιήσετε κάποιον ψυχολόγο από υπάρχουσες δομές που πλαισιώνουν τη λειτουργία των σχολείων και να αναπτύξετε μια συνεργασία μαζί του για παρουσίαση σε μια συνάντηση είτε διά ζώσης είτε εξ αποστάσεως. Και οι δυο μορφές έχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Η απόφαση φυσικά ανήκει στην Ομάδα Δράσης!

Σε κάθε περίπτωση το Σχέδιο παρουσιάζει ενδιαφέροντα στοιχεία και φυσικά χρήσιμα για την εκπαιδευτική σας κοινότητα.

Εύχομαι επιτυχία στη στόχευση του Σχεδίου Δράσης!

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του σχεδίου δράσης αντιμετωπίσαμε αρκετά προβλήματα που αφορούσαν κυρίως σε δράσεις που προϋπέθεταν συμμετοχή πολλών μαθητών της ίδιας ή και διαφορετικών τάξεων. Τα αυστηρά υγειονομικά πρωτόκολλα λοιπόν δε μας επέτρεψαν να υλοποιήσουμε τις δράσεις που αφορούσαν στο θεατρικό παιχνίδι. Επίσης δεν υλοποιήθηκε το πρόγραμμα που αφορούσε στη διαμόρφωση ενός γενικά αποδεκτού κώδικα συμπεριφοράς για τον χώρο του σχολείου. Με δεδομένο ότι μέχρι τον Μάιο υπήρχε διαχωρισμός των τάξεων κατά τη διάρκεια του διαλείμματος αποφασίστηκε για τη φετινή χρονιά να δοθεί περισσότερη έμφαση στην εφαρμογή ενός εσωτερικού κανονισμού ανά τάξη. Προγραμματίζουμε την επόμενη χρονιά, αν το επιτρέψουν οι συνθήκες, να προχωρήσουμε στην οργάνωση παιχνιδιών στο διάλειμμα και στην πιο ενεργητική συμμετοχή όλων των μαθητών του σχολείου στη διαμόρφωση ενός πλαισίου για την απόφυγη των συγκρούσεων και των φαινομένων αποκλεισμού.

Επίσης πολλές δράσεις χρειάστηκε να μεταφερθούν χρονικά καθώς υπήρξαν πολλά κρούσματα covid σε εκπαιδευτικούς και μαθητές στον χώρο του σχολείου με αποτέλεσμα να χαθούν πολλές διδακτικές ώρες και να υπολειφθούν ή να μη λειτουργήσουν καθόλου τμήματα για πολλές μέρες. Αξίζει να σημειωθεί επίσης ότι τη φετινή χρονιά χρειάστηκε να αφιερωθεί πολύς χρόνος για την κάλυψη μαθησιακών κενών που είχαν δημιουργηθεί τα δύο προηγούμενα χρόνια και αυτή ήταν η προτεραιότητα των εκπαιδευτικών του σχολείου οπότε ο χρόνος για την υλοποίηση των δράσεων ήταν περιορισμένος.

Τέλος αυτό που διαπιστώθηκε από τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια αλλά και τα σημειώματα που συλλέχθηκαν από το κουτί παραπόνων είναι ότι δε φαίνεται να υπάρχουν στον χώρο του σχολείου μας ακραία περιστατικά λεκτικής ή σωματικής βίας. Η αλήθεια είναι και όλα τα προηγούμενα χρόνια στο σχολείο μας προωθήσαμε τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και οι εκπαιδευτικοί μας ήταν πάντα έτοιμοι να παρεμβαίνουν

σε περιπτώσεις βίας ή αποκλεισμού. Άλλωστε μιας και στο νησί δεν υπάρχει ειδικό σχολείο παιδιά με αισθητηριακές ή άλλες αναπηρίες φοιτούν στο σχολείο μας στις κανονικές τάξεις και παρά τις δυσκολίες φαίνεται να συνυπάρχουν αρμονικά με τους συμμαθητές τους.

Όμως κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς παρατηρήθηκε ότι έχουν οξυνθεί τα προβλήματα συμπεριφοράς και υπήρξαν αρκετές συγκρούσεις στον χώρο του σχολείου. Τα δύο χρόνια ελλιπούς φοίτησης των παιδιών αλλά και των συνθηκών απομόνωσης που βίωσαν έχουν αφήσει το αποτύπωμά τους. Το πρόγραμμά μας λοιπόν θα συνεχιστεί και την επόμενη χρονιά με την υλοποίηση των δράσεων που δεν καταφέραμε να υλοποιήσουμε φέτος αλλά και με τον σχεδιασμό νέων δράσεων και επιμορφώσεων μιας και το θέμα του σεβασμού στη διαφορετικότητα αφορά όχι μόνο στον χώρο του σχολείου αλλά και σε ολόκληρη την κοινωνία.

Στη συνέχεια σας παρουσιάζουμε τις δράσεις που έλαβαν χώρα τη φετινή σχολική χρονιά:

- *Χορήγηση ερωτηματολογίου στους μαθητές των Γ', Δ', Ε' και Στ' τάξεων πριν την έναρξη των δράσεων με σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων των παιδιών σχετικά με τον αλληλοσεβασμό και τη διαφορετικότητα (Ιανουάριος 2022)*
- *Κουτί παραπόνων όπου τα παιδιά είχαν τη δυνατότητα να αναφέρουν ανώνυμα περιστατικά λεκτικής ή σωματικής βίας καθώς και περιπτώσεις αποκλεισμού που αφορούν στους ίδιους ή σε συμμαθητές τους. Συμμετείχαν οι Γ', Δ', Ε' και Στ' τάξεις (Ιανουάριος -Μάρτιος 2022)*
- *Ανάγνωση παραμυθιών στις τάξεις Α', Β', Γ' και Δ' με θέματα που αφορούσαν στη συγκεκριμένη παρέμβαση. Ακολούθησε σχολιασμός και συζήτηση. (Μάρτιος - Απρίλιος 2022)*
- *Προβολή της ταινίας “Κούμπα, μια ζέβρα και μισή” για τους μαθητές των Α', Β' και Γ' τάξεων στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου μας. Ακολούθησε συζήτηση. (Μάρτιος 2022)*
- *Προβολή της ταινίας “Έγκαντο, ένας κόσμος μαγικός” για τους μαθητές των Δ', Ε' και Στ' τάξεων στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου μας. Ακολούθησε συζήτηση. (Μάρτιος 2022)*
- *Οργανώθηκε επιμορφωτική συνάντηση των γονέων στην αίθουσα εκδηλώσεων του σχολείου με ψυχολόγο με θέμα “ Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας στην αποδοχή της διαφορετικότητας”. (Μάιος 2022).*
- *Δημιουργία αφισών από τους μαθητές όλων των τάξεων με αναφορές στον σεβασμό στη διαφορετικότητα και ανάρτησή τους στους διαδρόμους του σχολείου και των τάξεων. Οι αφίσες είναι αποτέλεσμα ομαδικής εργασίας. (Μάιος 2022)*

Τέλος δε χορηγήθηκε ερωτηματολόγιο με το τέλος των δράσεων καθώς το πρόγραμμα δεν ολοκληρώθηκε και προβλέπεται να συνεχιστεί και την επόμενη σχολική χρονιά.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Όσον αφορά τις αλλαγές που επήλθαν στον σχεδιασμό κατά την υλοποίηση της δράσης αξίζει να σημειωθεί ότι ως επί το πλείστον τηρήθηκε ο αρχικός προγραμματισμός των δραστηριοτήτων. Οι αλλαγές που παρατηρήθηκαν οφείλονται κυρίως στις καταστάσεις που προέκυψαν λόγω της πανδημίας του Covid-19. Οι απουσίες μαθητών, μαθητριών κι εκπαιδευτικών εξαιτίας κρουσμάτων, τα οποία παρουσιάστηκαν στη σχολική μονάδα, έφεραν αλλαγές στη διοργάνωση παιχνιδιών στη διάρκεια του διαλείμματος, θεατρικού παιχνιδιού και κατ' επέκταση στη διάθεση ερωτηματολογίων μετά το πέρας όλων των δραστηριοτήτων. Ως προτεραιότητα τέθηκε η υγεία των μαθητών και των μαθητριών, οπότε περιορίστηκαν οι συναναστροφές παιδιών από διαφορετικά τμήματα. Σε αυτό το πλαίσιο η προβολή ταινιών πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων του σχολείου προς αποφυγή του συνωστισμού. Επιπλέον, η ανάγνωση παραμυθιών έγινε ανά τάξη.

Επίσης, το κουτί παραπόνων τοποθετήθηκε στις αίθουσες για το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Μαρτίου 2022 κι όχι ως τον Μάιο, όπως προβλεπόταν εξ αρχής. Η προβολή ταινιών έγινε τον Απρίλιο κι όχι το διάστημα Φεβρουαρίου - Μαρτίου 2022. Τέλος, η διάλεξη στους γονείς από ψυχολόγο για τον σεβασμό της διαφορετικότητας πραγματοποιήθηκε τον Μάιο, λόγω υποχρεώσεων της ίδιας.

Αποτελέσματα της Δράσης

Τα αποτελέσματα της δράσης μπορούν να ταξινομηθούν σε τέσσερις ομάδες.

- Αποτελέσματα ερωτηματολογίων: Η επεξεργασία των δεδομένων των ερωτηματολογίων δείχνει ότι οι μαθητές και οι μαθήτριες της σχολικής μονάδας έχουν μια διαμορφωμένη εικόνα για τον σχολικό εκφοβισμό. Είναι σε θέση να επιλέξουν ποιες διαστάσεις έχει γι' αυτούς το φαινόμενο. Επίσης, μπορούν να αναφέρουν περιστατικά που θεωρούν πως είναι συμβάντα σχολικού εκφοβισμού. Τέλος, μέσα από τις δηλώσεις τους φαίνεται ότι δεν συμφωνούν με τη στάση του θύτη και ότι είναι διατεθειμένοι/-νες να μοιραστούν με κάποιον τις σκέψεις τους σε περίπτωση που γίνουν μάρτυρες ενός τέτοιου γεγονότος.
- Αφίσες: Ύστερα από τις συζητήσεις που έγιναν μεταξύ μαθητών, μαθητριών κι εκπαιδευτικών με αφορμή την προβολή ταινιών και την ανάγνωση παραμυθιών, τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες, ανά τάξη, δημιούργησαν αφίσες για τον αλληλοσεβασμό και τη διαφορετικότητα. Οι αφίσες τοποθετήθηκαν στους διαδρόμους του σχολείου.
- Συγκέντρωση ψηφιακού υλικού: Στο κουτί παραπόνων συγκεντρώθηκαν κείμενα των παιδιών, δείγμα των οποίων μπορούν να αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του σχολείου, όπως και φωτογραφίες από τις δράσεις του προγράμματος.
- Καλλιέργεια ενσυναίσθησης: Υπήρξε προβληματισμός για θέματα σχολικού εκφοβισμού, αλληλοσεβασμού και διαφορετικότητας με σκοπό την καλλιέργεια της ενσυναίσθησης τόσο στα παιδιά όσο και στους γονείς. Επομένως, υπάρχει επικοινωνία των αποτελεσμάτων και συνεργασία των μελών της σχολικής

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα οι στόχοι του αρχικού σχεδίου δράσης επιτεύχθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

2 = Μερικώς

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Μια σημαντική συνιστώσα, η οποία αποτέλεσε θετικό πρόσημο στην υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος, υπήρξαν η μακρόχρονη φοίτηση μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ικανότητες στο σχολείο. Οι κοινωνικές και επικοινωνιακές επαφές των μαθητών και η διεύρυνση των κοινωνικών προτύπων στο σχολικό πλαίσιο, οδήγησαν στη γνώση αλλά και στην ευαισθητοποίηση των μαθητών/-τριων σε θέματα διαφορετικότητας και συμπερίληψης.

Το παραπάνω αποτέλεσμα φάνηκε να αποδίδεται στη συντονισμένη προσπάθεια των εκπαιδευτικών τα προηγούμενα χρόνια για ένταξη όλων των μαθητών στην σχολική πραγματικότητα. Η δημιουργία κουλτούρας συνεργασίας με συμμετοχή των μαθητών σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων και παράλληλα η μείωση της απομόνωσης, λειτούργησε θετικά στα θέματα διαφορετικότητας που θίχτηκαν κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος, κυρίως σε μεγαλύτερες τάξεις.

Τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε, συνάδουν με τα παραπάνω, καθώς τόσο τα ερωτηματολόγια όσο και το κουτί παραπόνων κατέδειξαν την ενημέρωση των παιδιών για θέματα διαφορετικότητας, την κατανόηση των φαινομένων βίας, αλλά και την ευαισθητοποίηση στην προσπάθεια ένταξης των μαθητών/-τριών.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Στο σημείο αυτό παρουσιάζονται οι κυριότερες δυσκολίες που εντοπίστηκαν κατά την υλοποίηση των δράσεων:

- Οι συχνές απουσίες πολλών μαθητών/τριών λόγω νόσησης από κορονοϊό οδήγησαν σε συνεχείς αναβολές των προγραμματισμένων δράσεων. Παράλληλα, τα μέτρα προστασίας για αποφυγή εξάπλωσης της νόσου οδήγησαν σε χρονική μετάθεση των δράσεων που περιλάμβαναν συναντήσεις με επιστημονικό προσωπικό που βρίσκεται εκτός της σχολικής μονάδας (π.χ. ψυχολόγος).

- Η καθυστέρηση παράδοσης από ορισμένους/ες μαθητές/τριες υλικού απαραίτητου για την υλοποίηση των δράσεων, όπως τα ερωτηματολόγια, δυσχέρανε σημαντικά την πορεία των εργασιών.
- Η όξυνση των σχέσεων λόγω της διετούς απουσίας από το σχολικό περιβάλλον εξαιτίας του κορονοϊού ενέτεινε τα προβλήματα συνεργασίας των μαθητών/τριών και προκάλεσε δυσκολίες στην ομαλή διεκπεραίωση των ανατιθέμενων δραστηριοτήτων.
- Τέλος, σημαντικό εμπόδιο για την υλοποίηση των δράσεων αποτέλεσε η έλλειψη χρόνου, διότι δόθηκε προτεραιότητα στην προσπάθεια κάλυψης του μεγάλου όγκου της διδασκόμενης ύλης.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Το υλικό που παρήχθη ή χρησιμοποιήθηκε αφορά δύο επίπεδα: το υλικό με αντικειμενικά χαρακτηριστικά και το υλικό με ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Υλικό με αντικειμενικά χαρακτηριστικά:

- Τα ενημερωτικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που εστάλησαν στους γονείς και σε φορείς σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων.
- Τα ερωτηματολόγια που δόθηκαν στους/ις μαθητές/τριες και η αποδελτίωσή τους.
- Το κουτί παραπόνων μέσω του οποίου συγκεντρώθηκαν οι εμπειρίες των παιδιών αναφορικά με φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού στο σχολικό περιβάλλον.

- Η προβολή ταινιών και η ανάγνωση παραμυθιών που σχετίζονται με την ανάδειξη και την αποδοχή της διαφορετικότητας και την προσπάθεια οικοδόμησης ενός συμπεριληπτικού σχολικού κλίματος.
- Η ομαδική δημιουργία αφισών με στόχο την ανάδειξη της διαφορετικότητας ως στοιχείου πλουραλισμού που είναι ευπρόσδεκτο σε κάθε σχολείο.

Υλικό με ποιοτικά χαρακτηριστικά:

- Το άνοιγμα του σχολείου στην τοπική κοινωνία.
- Η κουλτούρα της συνεργασίας που αναπτύχθηκε και μπορεί να αξιοποιηθεί και μελλοντικά.
- Οι πολύτιμες γνώσεις που αποκτήθηκαν και οι δεξιότητες που καλλιεργήθηκαν μέσω των δράσεων.
- Δράσεις επιμορφωτικού χαρακτήρα, όπως η ομιλία ψυχολόγου στους γονείς των μαθητών/τριών με στόχο την ευαισθητοποίησή τους σε ζητήματα σεβασμού της διαφορετικότητας και συμπερίληψης.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του σχεδίου δράσης μας πραγματοποιήθηκε στον χώρο του σχολείου μας επιμορφωτική συνάντηση των γονέων και των εκπαιδευτικών με ψυχολόγο με θέμα “Ο ρόλος του σχολείου και της οικογένειας στην αποδοχή της διαφορετικότητας”. Στόχος της συνάντησης ήταν η διερεύνηση των απόψεων των γονέων στα θέματα αποκλεισμών, η προσπάθεια ευαισθητοποίησής τους καθώς και η έκφραση των προβληματισμών τους πάνω στο συγκεκριμένο θέμα.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε τον Μάιο. Η συμμετοχή των γονέων δεν ήταν πολύ μεγάλη επειδή υπάρχουν στο νησί αυξημένες επαγγελματικές υποχρεώσεις αυτή την περίοδο, αλλά οι παριστάμενοι έδειξαν ενδιαφέρον για την εισήγηση της ψυχολόγου και ακολούθησε μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση κατά τη διάρκεια της οποίας δόθηκαν κάποιες οδηγίες σε γονείς και εκπαιδευτικούς ώστε να μπορούν να αναγνωρίζουν το παιδί θύμα.

Τέλος αποφασίστηκε ότι την επόμενη σχολική χρονιά κι εφόσον οι επιδημιολογικές συνθήκες το επιτρέψουν θα πραγματοποιηθεί μια σειρά επιμορφωτικών συναντήσεων με τη συγκεκριμένη ψυχολόγο. Να σημειωθεί ότι και η ίδια είναι γονέας μαθήτριας του σχολείου μας και μέλος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων οπότε είναι πρόθυμη να βοηθήσει στην οργάνωση αυτών των επιμορφωτικών δράσεων.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Στο πλαίσιο της δράσης προτείνεται:

- Να δημοσιοποιηθούν οι δραστηριότητες, το φωτογραφικό υλικό και οι αφίσες στην ιστοσελίδα του σχολείου.
- Να παρουσιαστεί στο κοινό μία έκθεση που θα περιλαμβάνει τα έργα που φιλοτέχνησαν τα παιδιά στη γιορτή λήξης του σχολικού έτους.
- Οι αφίσες που δημιουργήθηκαν να αναρτηθούν στους διαδρόμους του σχολείου και να διατηρηθούν την επόμενη σχολική χρονιά, μεταφέροντας στους μαθητές μηνύματα, τα οποία έχουν δημιουργηθεί από τους ίδιους, αυξάνοντας έτσι τις πιθανότητες να εδραιωθούν οι επιθυμητές συμπεριφορές.
- Να ενημερωθούν οι γονείς για τις καλές πρακτικές του σχολείου, για τις δραστηριότητες των μαθητών και για τα αποτελέσματα της δράσης με απώτερο στόχο να γίνει διάχυση της γνώσης που αποκτήθηκε στην τοπική κοινωνία και να εξασφαλιστεί η συνεργασία με τοπικούς φορείς σε μελλοντικές δράσεις.
- Να συνεχιστούν οι επιμορφωτικές συναντήσεις των γονέων με ειδικούς επιστήμονες για να πετύχει το σχολείο τη συμπερίληψη και τη συνεργασία τους σε θέματα διαχείρισης της συμπεριφοράς των μαθητών.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Κρίνεται απαραίτητη η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα του έργου τους σε θέματα σχετικά με τα ακόλουθα:

- Συνεκπαίδευση μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες στο γενικό σχολείο με σκοπό την ενσωμάτωσή τους σε αυτό.
- Διδακτικές τεχνικές για τη βελτίωση του σχολικού κλίματος.
- Διεξαγωγή βιωματικών εργαστηρίων στο σχολείο για το σεβασμό της διαφορετικότητας και πρόληψη της βίας,
- Απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων σε δραστηριότητες στο προαύλιο, παιχνίδια ρόλων, θεατρικό παιχνίδι και δραματοποίηση στη θεατρική αγωγή με στόχο την αποδοχή της διαφορετικότητας και τη συμπερίληψη.
- Ψηφιακή δημιουργία αφίσας.

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Λόγω των συνθηκών, οι οποίες δυσχέραιναν την ολιστική εξέταση και διερεύνηση του θέματος που πραγματεύεται το εν λόγω πρόγραμμα, στόχο αποτελεί η συνέχιση του προγράμματος με επανασχεδιασμό και εκπλήρωση των μη υλοποιηθέντων δραστηριοτήτων. Κύρια σημεία και προτάσεις λοιπόν για την επόμενη χρονιά αποτελούν:

- 1) Η συνέχιση και διεύρυνση των επιμορφωτικών δράσεων, με την εμπλοκή, όπου δύναται, και εξωτερικών φορέων, ώστε να γίνει επιστημονική ανάλυση και ολόπλευρη προσέγγιση του θέματος.

- 2) Η διάχυση της γνώσης που παράγεται από τους μαθητές προς εξωτερικούς φορείς. Η παραγωγή των νέων προτύπων που παράγονται μέσα στο σχολικό πλαίσιο, η κατανόηση της σημασίας της διαφορετικότητας και τα τελικά προϊόντα, είναι ωφέλιμο να επικοινωνηθούν και εκτός του αυστηρού πλαισίου του σχολείου, με άνοιγμα στην κοινωνία.

- 3) Η εκπλήρωση μη υλοποιηθέντων δράσεων, όπως η οργάνωση του διαλείμματος με παιγνιώδεις δραστηριότητες, που θα εντείνουν τη συνεργασία και την αμοιβαιότητα των μαθητών/- τριών και παράλληλα θα αποθαρρύνουν περιστατικά βίας. Επίσης, η εκπλήρωση θεατρικών δρώμενων που τέθηκαν, τα οποία με βιωματικό τρόπο θα μπορέσουν να καταδείξουν τη σημασία αποδοχής της διαφορετικότητας.